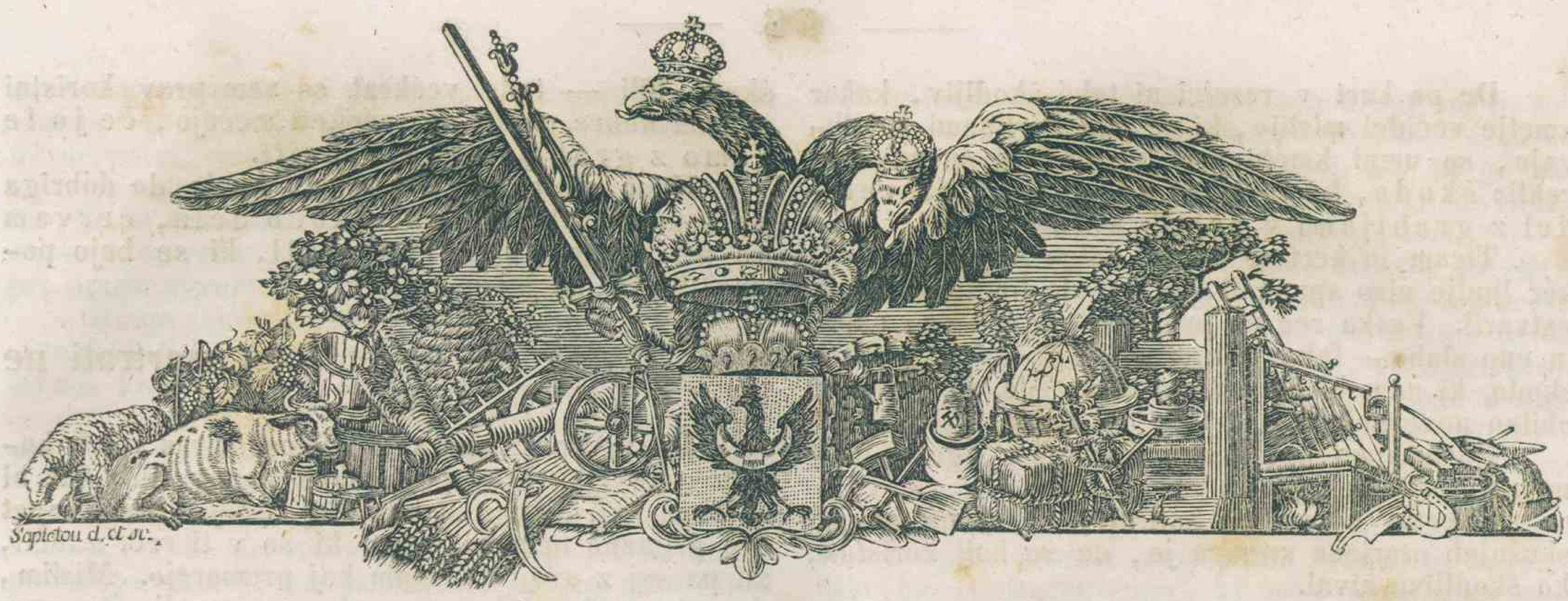

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. *V srédo 23. Malitravna. 1845.* List 17.

Sveſtiga Slovenza peſem.

'Strona ſvitliga v svesdiſhi,
Bog! na Avſtrijo poglej,
Toljk narodov proſhujo vſliſhi,
Toljk podloshnih ſerza ſhtej!
Dobrimu Zeſarju vdani
V nébo klizhejo sveſti:
Ferdinanda, Bog! ohrani,
Na-nj nebeſhki shegen li!

Ozhe Mu dobrotljiv bódi,
Njega hiſho obdaruj;
Angel tvoj pred Njim naj hodi!
Njega pota oſrezhuj!
Naj dobrota in pravíza
Njega ſpremljate povſod,
De podloshnim bo deſníza,
Mili ozhe in goſpod.

Palma naj Mu vénzha glavo;
Mólzhí vojſka in prepir!
Naj nam On ohrani ſpravo
In uterdi dragi mir!
Ako vojſk vihar rasgraja
Po pokrajnah okrog naſ,
Mila svesda mira 's-haja
Naj nam Njega blag obras!

Bog! daj ljudſtvu, de ſkasuje
Mu pokorſhino in zhaſt,
Vdane ſerza upoguje
Pod Njega 's nebeſ oblaſt.
Vés ljubesni vſim oſtani!
Vés ljubesni, ſe glaſi:
Ferdinanda, Bog! ohrani,
Na-nj nebeſhki shegen li!

Potozhnik.

Cepite, cepite terte!

Novice pretečeniga tečaja nam v **32.** listu povedó, de francozki vinoredniki so začeli bolj pogostama terte cepiti. V ti reči se Francozje gotovo za nami pomikajo. To delo je pri nas že staro in že zlo vpeljano; nar bolj okoli Šoštanja, Pake in noviga Kloštra.

Njih cesarska Visokost Nadvojvoda Janez so vkazali iz našiga kraja vinoredniku priti, de bi Jim v Njih vinogradu terte cepil; in Marburžanje so lanjsko leto kočijo po v cepljenji razumne može h nam poslali, jih dobro plačevali, jim stregli in jih zopet v kočii domu peljali.

Pri nas je pritlična vinoreja vpeljana, zató terte le v tleh cepimo. Tri osebe se nar spešnejši pri tem delu obnašajo; ena terte odgrebava, druga cépi, in tretja jih zopet zakopava. Cépimo pa le takóle: cepiče jemljemo z tremi očesi, pod tretjim očésam se cepič na dvéh straneh plošnjati zagojzdici enako obréže; terta se z klešami, ki so za to rabo pripravne, odškerne in pazljivo precepi. V tanjko terto se en cepič, v debeljši dva vtaknjeta takó, de se cepičev lubad z lubadam terte tikama zleže, potem se z precepljeno beko ovije in pazljivo zakopá, takó de je drugo okó z zemljo vred; in takó ostanejo cépljenci pervo leto, brez de bi jim otvez odjenjevali.

Naši cepači so pri tem delu zlo prederzni; pri cepljencih malo kdaj rano zamažejo, tudi ne ovijajo z maham ali drugo rečjo; vunder rastejo za njimi, kakor konoplje. Pervo leto malo kaka cepljena terta rodí, in prav je, de se ji rod kakor tudi nepotrebne mladike zgodaj pošipljejo; drugo leto rodé kakor necepljene, tretje leto se pogrobenčajo in že zadomestijo, kar so pervo léto odnesle, in potem vsako leto potroške bogato plačujejo.

Mi ne cepimo tert tolikanj iz namena mnogoverstnih tertnih plemen pridobiti, kakor prav zlo plodne vinograde si pripraviti.

Kaj cepljenje h rodovitnosti terte pripomore, naslednji razgled razjasni:

Moj sosed, Gregor Kokalj, ima vinograd, ki le **660** štirjakov obséže, pa je sledno terto po celim vinogradu pocepil; dobro ga oskerbuje, pa ga vunder ne z gnojem, ampak le z vejnikam gnojí. Vina je prideloval, kakor se iz desetinskih bukev prepričamo, v letu **1834 40** — v letu **1835 55** — v letu **1836 35** — v letu **1836 32** — druge leta naprej pa **35** do **40** estrajških veder.

Takih vinogradov z pocepljenimi tertami v naših krajih že več imamo, od kterih se v lepim soglasju takó le odpeva:

„Tam zadej za hramam
Moj vinograd leží,
Je grojzdja na terti,
De ga komej derží. i. t. d.“ P. Musy.

Ali je prav kerte zatirati in moriti, ali ne?

Pod tem nadpisam smo v nemških novicah spisek brali, kteri kmetovavcam brani, kerte zatirati, zató kér so bolj koristna, ko škodljiva stvar.

De pa kert v resnici ni takó škodljiv, kakor kmetje večidel mislijo, ki se nad kertinami spotikvajo, so umni kmetovavci že davnej spoznali in rekli: škoda, ki jo kert naredí, se da večidel z grabljami v veliki prid oberniti.

Tičam in kertam se je dolgo krivica godila, kér ljudje niso spoznali, za kaj de jih je Stvarnik vstvaril. Vsaka reč pa ima dve stranì, eno dobro in eno slabo — taka je tudi z tiči in kerti: majhno škodo, ki nam jo na eni strani naredé, jo na drugi obilno povernejo.

Poslušajmo kaj kertni prijatel v zgorej imenovanim spisku govorí:

„Kertov ne smemo zatirati, zakaj po mnogih skušnjah uterjena resnica je, de so bolj koristna, ko škodljiva žival.

Kmetje si večidel prizadevajo, kerte pokončati, kér mislijo, de jim po senožetih in njivah z kertinami škodo delajo, zemljo razrijejo, žito in travo zatirajo, pri košnji nadlegvajo in takó dalje.

Mi pa pravimo: priden kmet z grabljami v rokah zamore vso to škodo večidel poravnati in kertine k svojimu pridu oberniti, zakaj kjer kert rije, tam veliko perstí na verh zenožét in njiv pripravi in jo na to vižo rodovitno storí. Po senožetih so kertine, posebno v pozni jeseni, po zimi in v začetku spomladi prav velika dobrota, ktere, če se dobro razgrabijo, rodovitnost semlje pomnožijo. Kert pomaga kmetu brez vozá in volov, brez hlapcov in najemnikov njegove travnike poboljšati, kér zastonj rodovitno perst *) na verh pripravi. Kert živí samó od podzemljiskih červov, posebno od tistih is kterih se škodljivi kebri in drugi merčesi izlegajo, in se ne pritakne nobene koreninice, ne žitne ne travne. Glejte velik dobiček, ki ga nam kerti tudi z tem prinesó, de škodljive červe pokončujejo in marsikrat slabe letine odvernejo, ktere večkrat iz tega izvirajo, če se ti merčesi preveč zaredé.

De pa kerti v resnici, le samo od podzemljiskih červov živijo, se vsak lahko sam iz tega prepriča, če kertove zobé in njegov želodec natanjko pregleda.

Kert nima tacih zob, kakor jih tiste živali imajo, ki sadeže glodajo in od korenin, zern in enacih rečí živijo, in zató v zgornji in spodnji čeljusti le po dva majhna in silno ojstra sprednja zobička, brez krajnikov, imajo. Kert pa se šteje k roparskim živalim, ki od druzih manjših žival živí, ktere z svojimi zobmi zgrabí, razterga in požrè. Zató ima kert v zgornji čeljusti 6, v spodnji pa 8 sprednjih ojstrih zób, zraven teh pa na vsih straneh po 4 krajnike.

Če razun zób še tudi želodec umorjeniga kerta pregledamo, kaj mislite, kaj bomo v njem našli? Nikoli kake koreninice, pa tudi nobeniga zerna — ampak raznih podsemljiskih červov in druzih merčesov, od kterih pod zemljo živijo.

Če pa tam, kjer kertine (kertice) vidimo, vunder večkrat žitne in travne korenine oglodane najdemo in se zató senožetim in njivam velika škoda godí, niso tega kerti, ampak červi krivi, ki se od teh sadežov redé. De pa na tacih krajih več kertov najdemo, to od tod pride, kér onì merčese zalézvajo in jih lovijo. Kjer je tedaj več červov, tam je tudi več kertov, ktere je Bog zató vstvaril, de nam polje od teh žival trebijo.

Ne moremo rečí, de bi kerti clo brez vse škode bili — tode večkrat se nam prav koristni in nam dobre perstí na senožeti mečejo, če jo le vémo z grabljami raztrositi.

Kdor se tedaj prizadeva, kerte do dóbriga pokončati, sam sebi škodo dela, červam bo pa prav dobro vstregil, ki se bojo pomnožili, de bo joj!“

*) Če ta perst tudi ni precej rodovitna, bo pa s pomočjo zraka, dežja in gnojá kmalo rodovitna postala.

Tudi živina se nepotrebno martrati ne sme.

Od več rečí smo se že v naših res sploh koriftnih Novicah prav po širokim pogovorili, kar bi se brez njih nikdar ne bili. Naj nesějo danes zopet eno prijazno opombo vsim, ki so v ti rečí zadéti, ali pa saj z svojim svetam kaj premorejo. Mislim, de mi ne bo kdo zamerel, če zavoljo te nam takó potrebne živine, danes ene besede govorim. —

Bog nam je res dal živino za pomoč, pa ne za mučenje ali martranje. Navado imate vi kmetje v več krajih, de vôle v lesene jarme perpregate, ki so nerodna perprava, ktera se nikjer živini ne perleže, jo spodej davi, zgorej pa neusmiljeno tiší. Ali vender verjamete, de kervava rana bolí, ali ne? Glejte, kolikokrat imajo vaši vôli neznane kervave kučme na vratu, in vi jih nepremišljeno težkim vozém perprežete, de njih silno rano jarm občúti, le vaše skalno serce ne. Ali ne pomislite, de vi z ranjeno roko nemorete veliko prevzdigniti, in de boljí?

Ali ne morete uboge živine tih bolečin obvarovati? Drugi imate drugo, nič boljši navado, de svoje vôle za roge perpregate, jih takó oklenete, de si poleti ne ene muhe odgnati nemorejo. V težkim vozu, na ojstri, kamniti cesti, le poglejte ubogo živino, kakó ji glavo trese, de plašno gleda, in pén proti požirati nemore. Če bi vi brezserčni le pol tega čutili, kar vaši takó perpreženi vôli terpé, kaj veljá, de bi jih več takó ne perpregali! Ali se te neusmiljene navade res nemorete znebiti? Prav lahkó, če le hočete, če pa ne, imate pa greh.

Saj imate en malo debeliga platna, en kos svinjske kože, neke pesti slame, in pa dvé krivi poléni vender per hiši. Dajte te reči domačimu komatarju, kteriga v vsacimu kraju imate, naj vam naredí še takó nepriljudni komat ali zavratnik, stokrat bo bolji, kakor vsa vaša sedajna perprava. En majhin komatič ne bo drag, dolgo vas bo terpel, in vaši živini bo neznano veliko pomagano, ko ne bo z ranami in z bolno glavo, ampak z zdravimi in močnimi persi vozíla.

Le urno pomečíte neusmiljeno lesnino na ogenj, ne bote imeli zgube, ampak še dobiček, in pa lahko serce.

Kdor pa z besedo kaj premore; naj še on, kolikor je mogoče, ljudjem pergovarja, de ta huda navada berž ko je mogoče zmed nas zgine.

Prijatel nedolžne živine.

Huda zima na Blokah in raba šmečev.

(Konec.)

Hočem pri ti priliki tudi popisati eno prav pripravno in priročno orodje, kteriga se po zimi tukej ljudje poslužvajo in ktero je tudi priporočevati tistim, kteri v merzlih krajih, kjer jim debel sneg in zametje nadlegujejo, stanovati morajo.

To orodje imenujejo šmeče, in tudi plohi se mu pravi.

Šmeče so bukove deske, po 5 čevljev dolge, 6 do 7 palcov široke in pol palca debele. V sredi

so z usnjato podvezo previdene, kamor se stopalo vtakne, de k nogi desko derží, in kjer se stopi, de ne polzí, je klobučina perbita.

Sprednji konec šmečev je seném enak; de v sneg ne rije, je nekoliko zakrivljen; kar se lahkó naredí, če se v to rabo odločena in gladko razoblana deska pri ognju ogreje in umetno zakriví.

Dvoje takih šmečev, ko sim jih v c. k. pisarnico kmetijske družbe za poskušnjo poslal, je Juri Šraj, kmet v Metljah (Metúle) naredil. *)

V tem selu ljudje šmeče najpridnejši rabijo, clo ženske ob nedeljah po njih pridejo k božji službi.

Prav serce se človeku veselí, kader se po debelim snegu in čez visoke zamete, posebno po ravnim (če se preveč sneg ne primlje) urno šmeče potiskaje, skorej, kar iz skušnje povém, takó hitro, kakor po kopnim, zamore sprehajati. Hoja v hrib je bolj težavna in kèsna, kjer je treba na ovinke hoditi, in če je treba dolgo v reber iti, se hitrej in ložej v kerpljah, ko po šmečeh pride. Na zdol pa kdor je vajen, se ko blisk po gladki dolini spusti. Tisti pa, ki je na šmečeh menj zurjen, se dolge palice posluži, na ktero se navdol dersaje naslanja.

Podgrivarski.

Oznanilo

novih, za vse Slovenske domorodce imenitnih bukev.

Naš slovéči roják, varh c. k. dvorne knjižnice na *Dunaju*, gosp. *Dr. F. Miklošić*, dober namestnik našega ranjkega *Kopitarja*, so mi te dni na uprašanje: kaka bi bila ž Njihovim, nam užé pred létom v českih *Kwětih* obljubljenim délom: *Radices linguæ Slovenicæ veteris dialecti* **), takó le odgovorili, kar ž Njihovim privoljenjem k obesélju Slovencem v naše *Novice* prepišem: „*Uže lani je moja knjiga: Radices i. t. d. natisnjena bila. Prodáva se v Braumüllerjevi knjigarnici na Dunaju. Jaz sim zavoljo tega ne jako velikega déla* vse *rokopise v naši knjižnici in še* dosta drugih *preštél, ino mislim, da vsi, kteri koli so pred menó stároslovenske besédnike spisali, nikar ne imajo neti* polovine *tega, kar moja knjiga zderžáva.*“

K tem vlastnim besédam gosp. Dohtarja menim, da ni treba drujiga pristaviti, kakor to: da si je réč užé sama sebi — koreníke skoro *vse slavjanskega* jezíka — ino slavno imé, učenemu svétu užé davno dobro znanega *jezíkoslovca* preobilna priporóka; tude pak, da bo ta neprecénjena, z velikim trudom ino bistrim umom spravljena knjiga vlék iméla, kér je temna doba gèrde némarnosti našemu precvétajóčemu narodu za njegovo knjižtvo ino njegove neutrujene pisávce, bodi ga Bog zahvaljen! nekoliko užé minula, ktera némarnost, se mi zdí, je izobraženja hud zadèržek! —

Iz perésa ravno tega Gospóda še tude pričakujemo neko drugo znamenito délo: *Vseslavjansko slovnico* (gramatiko), ktera Jim užé dolgo zlo po skèrbi hodi — Bog Jim daj zdravje!

Pri ti priložnosti še porečem: Za Slovenskega domorodca so jasni časi prišli, da mu zdaj ni več zadosta, besédo *samo svojega* kraja uméti, ne! gdor se v njej popolniti — izobraziti hoče, se *mora* tude beséde drugih Slavjanov učíti, kar bó ga pak stem leže stalo, ker bo se kmalo spreumil, da Slavjane le bolj pisanje, kakor govorjenje lóči.

V tej réčí sem se uže teliko iskusil, da smém povédati: da, če Slovencu nekeliko terdovratnosti, s ktero se *le svojega* pisanja ino govorjenja derží, ino pa nekeliko nemarnosti vzemete, po kteri svojo besédo le kmetiču prepusti, sam sebe pak v kaki drugi izobráža — ino mu nasproti teliko poterpljivosti date, da ne bo svojega bližnjega, kér mu nékaj drugače zavija, s posmehovánjem oponášal, zaničevàl ali pak ga celo zató krivovérčil, temoč si z njegovo besédo *svojo* jasnil, trébil in bogátil, nam bo vnemarpušenim, ki smo le micena véja na dóbovem deblu Slavjanstva, rumeno zasvitalo; knjižtvo od svojoglavcov potlačeno bo se vzdignilo ino iz bratovske prijáznosti ino vzájemnosti bo pricvètla naj žlahtnejša rožica na svétu — izobraženost! Véja le na deblu zelení; odčesnjena povédne ino se posuší. Tude naša lépa miloglasna Slovenska beséda imá svoje oživljenje ino svoj živež pričakati iz bratovskih naréčij; vsem naréčjem pak *gojna mati* ostane stara, čèstna Slavjanšina sv. sv. *Ciríla* ino *Metódija*.

(Konec sledí.)

*) Poslane šmeče smo prejeli in se Vam za-nje zahvalimo. Tudi z kerpljemi nam boste vstregli, če bi nam jih hotli po priložnosti poslati. Táko bolj neznano národno orodje nam že zató dobro služi, kér ga zamoremo radovednim ljudem pokazati.

Priporočimo se tudi Vam in Vašimu gosp. tovaršu za obljubljen popis Metúl. Vredništvo.

**) Berž, ko smo pervo oznanilo te imenitne knjige v *Dunajskim* časopisu brali, smo ga dali tudi v naše *Novice* natisniti, glej list 15. Vredništvo.

Milodari za Čehe, ki so od povodnje grozno poškodvani bili.

V poslednjim listu smo milodare oznanili, ki jih je presvitla Cesarska rodovina ubogim Čeham podelíla; tudi presvitli nadvojvoda Janez so 2000 gold. in ravno toliko tudi nadvojvoda Maksimilijan podaríli. Pa tudi od več druzih strani gredo obilni milodari skupej, vunder je vse to le kaplica v morje neizrečene škode. Slovenci! kterim je Bog premoženja dal, usmilite se tudi vi nesrečnih bratov in pomagajte jim, kolikor morete. Vsak krajcar bo z veseljem prejet!

Domače prigodbe.

(Nesreča.) V vasi K. blizo V. gre neka mati 9. dan tega mesca za živino, ktera se je v hosti pasla. Seboj vzame dve hčerki, eno per šestih, drugo per štirih letih. Hladno je že bilo, ker je bilo že ob štirih popoldne. Na lepi ravnici, z germovjem obdani, v zavetju mati pogerne rjuho in reče punčikama: tukaj sedite, lepo se igrajte, in čakajte me, grem živinco zavernit; ko jo sèm priženem, pojdemo z živinco vred skupej domú. Mati gre, ni bila zlo dalječ od dekličkov, kar zasliši mlajši hčerko na vse gerlo zavpiti in na vso moč jokati. Mati misli, zbosti se je moglo dekle, zató takó vpije; vender materna ljubezen do otroka jo žene nazaj, hitro je bila per otrocih. Kar oh! kakó se prestraši, kér vidi, de je punčiko pisan gad (gefl. Viper) v nogo pičil, kteriga je dekle od noge še otepalo, ko je mati prišla. Mati vsa prestrašena nese ranjeniga otroka hitro domú, prikliče tudi očeta, ki ni ravno dalječ preč orál, tode nobeden ne vé, kakó pomagati. Vtaknili so sicer nožico v merzlo vodo, in iz sedmih luknic je kri iz noge crela, kamor je bil strupeni gad svoje zobé zasadil; tudi so nožico nad rano terdo prevezali, vender je bilo vse to že prepòzno. Dekleti je zmirej hujši prihajalo, začela je nazaj metati, v glavo otekati in v šestih urah je bila mertva.

Takó je mogel umreti nedolžin otrok, kteriga je mati brez pametniga varha pustila. Pod germam je vidila punčika lepe višnjeve spomladanjske cvetlice, gre jih tergat, stopi na gada, kteri ji je takó hitro življenje vzel.

Grozno sta žalostna oče in mati, ker sta takó po nesreči zgubila ljubeznjivo hčerko, pa nju žalost in jok še množijo nekteri bedasti, zabiti in nevedni sosedje, polni neumnih vér in praznih vraž, kér so jima pripovedovali, de človek od gada pičen, če v 24 urah umerje, ne more zveličan biti! Čuditi se je, de se v današnjih časih taka gerda vraža med ljudmi najde! To pride od tod, kér ljudje rajši in bolj terdno verjamejo jezičnim sleparjem in beraškim cigankam, kakor učenikam prave keršanske resnice.

Vsaka neumna vraža je strupen gad v keršanski véri. Višnjagorski.

(Ženitva brez neveste). 2. dan tega mesca zjutrej bi iméla poroka na V. med Gorico in Prebačino biti. Vse je že bilo zató pripravljeno in nar gorši Goriški godci so že bili za ta dan najéti, kteriga so se vsi veselíli, le — nevesta ne, ktera je imela od staršev persiljena, v zakon stopiti. Pa kaj se zgodí? Pred poroko to noč jo potegneta nevesta in nje ljubi — pa ne namenjen ženin — proti Terstu. Drugi dan pridejo žlahtniki, prijatli in godci skupej, neveste pa nikjer ni bilo. Ni treba popisovati, kaka zmešnjava je bila; jez samó to le pristavim: táko zaderžanje odpeljaniga dekleta je malopridno; stariši pa nej si iz te prigodbe tudi nauk vzamejo, de ni prav, svojih otrok v zakon siliti; zakaj prisiljena reč ni nikjer dobra, nar manj pa v zakonu. Anton Cvotrev.

Kratkočasnica.

Ko se neki gospod po daljni poti na oštarijsko dvoriše perpelje, mu njegov služabnik v strahu pové, de jima je po poti kernir (popotna skrinjica) iz vozá zginil. „Nič ne dé! — mu gospod odgovori — saj imam ključ od skrinjice per sebi.“ Rovtarski.

Zahvala in prošnja.

Častitimu gosp. *Jerneju Medvedu*, fajmoštru podfare v *doljni Loki* na *Kočevskim* se prav lepó zahvalimo za *slovenske imena* zeliš in raznih druzih rečí, ktere so nam pred nekimi tedni poslali in ktere bodo prav dobro služíle za namenjene rabo. De bi pač naš častitljivi prijatel kmalo novo torbico slovenskih imen napolnili in jo nam hotli za občinsko rabo poslati! Imenovani gosp. fajmošter naberajo po deželi in pri prostih kmetih z velikim veseljem slovenske besede in želíjo, de bi vsi domorodci, kterim je priložnost dana, tudi na to vižo slovenske imena *zeliš*, *rokodélskiga* in *kmetijskiga* orodja i. t. d. skup spravljali, in slovenšino in slovenski besednik množili. Za poskušnjo so nam gosp. fajmošter okoli 150 slovenskih, manj znanih besedí poslali; zraven tega pa tudi posamezne dele *malna* in *pušk* popisali, in obljubili drugo pot še kaj več taciga poslati. — Iz te hvale vredne nabere hočemo *eno* besedo v izgled dati, ktera bo gotovo vsim bravcam dopadla. Gosp. fajmošter takóle pišejo:

„Korún, *Kartoffel, Erdapfel, Grundbirne: stara in čisto slovenska beseda namesti popačene besede* krompir, *ktera je očitno iz nemške besede* Grundbirn *ponarejena. Beseda* korún *je prave slavjanske korenine in je bila pri vpeljanju tega ptujiga sadeža v fari sv.* Mihela *v* Rovtah, *Verhniške tehantije, sploh navadna; ali je še zdaj, tega pa nevém? Moja* 85 *let stara matí mi še zdaj pripovedujejo, de, ko so* Logaščanke *krompirja za seme v imenovano faro prosit prišle, jih nobeden človek razumel ni, kaj de hočejo, dokler je neki šivar* (*žnidar*) Rovtarjem *to besedo razložil in jim povedal, de* korúna prosíjo, korúna! *Ali bi ne bilo prav, de bi Slovenci popačeno nemško besedo* krompir *opustili in se sploh čiste slovenske besede* korún *poslužili?*“

Takó gosp. fajmošter sodijo, in tudi mi smo Njih misli. — Ravno takó se tudi čast. gospodu *A. J.* zahvalimo, ki so nam unidan tudi nekaj *selišnih* slovenskih besedí poslali, ki so jih v *Celjski* kresii nabrali in nam obljubili, kmalo še kaj več poslati. V „Novice“ sicer nebomo tih imen zdaj djali, kér bo gosp. *Fleišman* vse od rodoljubnih Slovencov poslane in od njega v red spravljene imena zeliš v perloženim listu Novic berž ko bo mogoče naznanje dal. Pri ti priložnosti bo pa on imena vsih teh gospodov hvaležno oznanil, ki so to slovensko delo prijazno podpirali, in vestnó čast dal temu, komur čast gré. — *Kér se je tedaj začela* — kakor gosp. *A. J.* pišejo — *zopet neštevilna množica raznih zeliš in dreves iz zimskiga spanja vzdigovati in nas z žlahtnim duham čudo lepiga cvetja razveselovati*, mi zopet svojo prošnjo ponovimo, de bi jeli Slovenci vsih krajev imena vsih *zeliš* in *dreves* pridno naberati in jih nam k zgorej imenovani namembi v Ljubljano pošiljati. Slovenija jim bo za njih prizadevo hvaležna! Vredništvo.

☞ Prošnja zavoljo nove pratike 1846.

Veliko popravkov in novih oznanil somnjev na Slovenskim smo že prejeli — kar nam jih je še namenjenih, prosimo, de bi jih zadnji čas v prihodnjim mescu Velkitravnu dobili; ljubo bi nam bilo, če bi nam jih tisti gospodje, ki bodo k velkimu zboru c. k. družbe 7. dan Velkitravna prišli, seboj prinesli.

Popravek.

V 15. listu na 3. strani v 9. versti druziga reda odzdolej je brati „velikonočni teden“ namesto „velki teden.“

Vganjka.

Kam sliši en star konj?

Znajdba vganjke v poprešnjim listu je:

Ura.

Danashnjimu listu je shesti in dvajseti dél vinoréje perloshen.

Shitni kup.	V Ljubljani 19. Malitravna.		V Krajnju 14. Malitravna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pshenize domazhe	1	20	1	28
1 » » banashke	1	21	1	26
1 » Turshize	1	—	1	2
1 » Sorshize	—	—	1	2
1 » Rèshi	1	—	1	4
1 » Jezhmena	—	51	—	51
1 » Prosa	—	59	1	3
1 » Ajde	—	50	—	48
1 » Ovsa	—	36	—	36

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*